

K ó d s z á m :

Državni izpitni center

M 1 1 1 1 3 1 1 1

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. feladatlap

Iskolai esszé (700–1000 szó)

2011. május 7., szombat / 150 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A jelölt két értékelőlapot és két pótlapot kap a vázlatkészítéshez.

Az elemző-értékelő esszé alapjául szolgáló szöveg perforált lapon van, amelyet a jelölt óvatosan kitép(het).

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELŐLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapokon)! Kódszámát a pótlapra is írja rá!

A feladatlap egy értekező és egy elemző-értékelő esszé szempontsorát tartalmazza. Az esszé terjedelme 700–1000 szó. Összesen 50 pont érhető el.

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon a **feladatlapba**! Írjon olvashatóan, de ne csak nyomtatott nagybetűkkel! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd írja le újra! Az olvashatatlan esszét nulla (0) ponttal értékeljük. Dolgozata vázlatát írja a pótlapokra, de azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

A táblázatban jelölje x-szel a választott esszét!

értekező esszé	elemző-értékelő esszé

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 1 üres.

MELLÉKLET A B) CÍMHEZ**Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!**

[...] Aztán felvettem a pizzamát, a fürdőköpenyt meg a szarvaslövő sapkám, és nekiláttam a dolgozatnak.

A baj csak az volt, hogy nem tudtam gondolni se szobára, se valami házra, ahogy Stradlaternek kellett volna. Különben se túlságosan imádom szobákról vagy házakról írni. Végül aztán az öcsém baseballkesztyűjénél kötöttem ki. Ez aztán jó leíró téma. Tényleg. Allie-nek, az öcsémnek volt egy bal kézre való kesztyűje, tudniillik balkezes volt. Ez azért volt jó téma, mert Allie folyton verseket írt az ujjaira meg a tenyerébe meg mindenhova. Zöld tintával. Azért írta, hogy legyen olvasnivalója, ha unalmas a meccs. Allie már nem él, fehérvérűségben halt meg, amikor Maine-ben voltunk, 1946. július 18-án. Biztos neked is tetszett volna. Két évvel volt fiatalabb nálam, de százszor intelligensebb. Réim intelligens volt. A tanárok mindig azt írták az anyámnak, hogy öröm az ilyen fiú az osztályban. És nemcsak nyaliztak, tényleg így is gondolták. És nemcsak a legintelligensebb volt a családban, hanem a legkedvesebb is egy csomó szempontból. Soha nem gorombult be senkire. A vörös hajú emberekről általában azt tartják, hogy hamar begorombulnak, de ő nem, pedig nagyon is vörös volt. Tudod, milyen vörös? Még csak tízéves voltam, amikor golfozni kezdtem. Emlékszem, egyszer, tizenkét éves voltam azon a nyáron, éppen huzakodok neki az ütésnek, amikor hirtelen, mintha vonzott volna valami, úgy éreztem, ha megfordulok, ott látom majd Allie-t valahol. Megfordultam, és ahogy gondoltam, ott ült a kerékpárján a kerítésen túl, a pálya tudniillik be volt kerítve. Szóval ott ült, legalább százötven méterre tőlem, és figyelt. Hát ilyen vörös volt. Istenem, milyen szép kis kölyök volt! Néha úgy nevetett ebédnél, ha valami eszébe jutott, hogy majdnem lefordult a székről. Én még csak tizenhárom éves voltam, és el akartak vinni analízisbe, mert betörtem a garázsban az összes ablakot. Nem csodálom. Tényleg nem csodálom őket. A garázsban aludtam azon az éjszakán, mikor Allie meghalt, és ököllel bevartam az összes rohadt ablakot, csak úgy. A vonaton is megpróbáltam, mikor a nyáron utaztunk, de addigra már a kezem el volt törve, meg minden, szóval ott már nem tudtam. Marhaság volt, elismerem, de én akkor szinte nem is tudtam, mit csináljak, meg aztán te nem ismerted Allie-t. A kezem néha még most is fáj, mikor esik az eső, meg minden, és nem tudom rendesen ökölbe szorítani, de máskülönben már nem zavar. Nem leszek sebész vagy hegedűművész, na bumm!

Szóval erről írtam dolgozatot Stradlaternek. Allie baseballkesztyűjéről. Véletlenül nálam volt, a bőröndömben, elővettem, és lemásoltam róla a verseket. Csak a nevet kellett megváltoztatni, nehogy rájöjjenek, hogy az én testvérem és nem Stradlateré. Nem valami nagy kedvvel csináltam, de nem találtam más leíró témát. Meg azért klassz volt erről írni. Eltartott vagy egy órát, mert Stradlater tetű gépén kellett kikalapálni, és folyton beragadt. Az enyémet kölcsönadtam lenn az egyik tagnak.

Fél tizenegy tájban készültem el vele. De nem voltam fáradt, kikönyököltem kicsit az ablakba. Már nem havazott, de mégis minden pillanatban hallani lehetett, hogy autók túráztatnak, nem bírnak elindulni. Meg Ackley hortyogását is hallottam. Azon a dög zuhanyozón átjött a hang. Valami difi volt az orrával, és nem tudott normálisan lélegzeni, ha aludt. Semmi sem stimmelt ezzel a sráccal! Az orra, a pattanások, a tetű fogak, a szájröhadás, a ronda körmök. Néha szinte megsajnálta az ember ezt a hülye barmot.

*J. D. Salinger: Zabhegyező (részlet)
Európa Könyvkiadó, 2007. 46–49.*

Üres oldal

Az alábbi két cím közül válasszon egyet! Karikázza be az előtte levő betűjelet!

A) „Hű barát az idő: ...aki látni s hallani tud, megérti üzenetét.” (Tatiosz)

(Értekező iskolai irodalmi esszé Németh László *Kocsik szeptemberben* című regénye alapján)

Szemponatok:

- Ismertesse a regény témáját és cselekményének társadalmi hátterét!
- Mutassa be az apa-fiú viszonyt! Bizonyítsa, hogy mindketten nagyra értékelik a tudást, ám megszerzésének módját másként képzelik el!
- Vizsgálja meg azt a két esetet, amikor a fiú a körülmények ellenére megpróbál tudásra szert tenni! Fejtse ki, mit érez az adott helyzetekben!
- Vonatkoztassa a dolgozatcímet a szereplőkre!

B) „Minél valódiabb a szeretet, annál távolabbra hat térben és időben is.” (Müller Péter)

(Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé J. D. Salinger *Zabhegyező* című regényének részlete alapján)

Szemponatok:

- Ismertesse a szövegrészlet elbeszélismódját, összegezze a közvetlen előzményeket!
- Mutassa be a regény ismeretében a főszereplőt, értelmezze a szarvaslövő sapka motívumát! Bizonyítsa a szövegrészlet alapján, hogy a főszereplő másként érzékeli a világ dolgait! Fejtse ki, hogyan éli meg a dolgozatírást!
- Vizsgálja meg a részlet alapján, milyennek látja a főszereplő a testvérét, hogyan élte meg elvesztését! Bizonyítsa a regény ismeretében, hogy nem tudja feldolgozni testvére halálát, majd fejtse ki ennek következményeit!
- Vonatkoztassa a dolgozatcímet a főszereplőre, majd fejtse ki véleményét a szeretet erejéről!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartania.

Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

